

RSG 09.014

REGISTRATIECOMMISSIE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG (RSG)

Verslag van de werkzaamheden 2008

1 Inleiding

Krachtens de Specialismenregeling Gezondheidszorgpsycholoog is de Registratiecommissie Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog (RSG) verantwoordelijk voor de instelling van registers van specialisten gezondheidszorgpsycholoog zoals bedoeld in de Wet BIG, het inschrijven van personen in deze registers, het hernieuwen van de inschrijving, de erkenning van opleidingsinstellingen en hoofdopleiders en het houden van toezicht op de naleving van besluiten van het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog (CSG) door de erkende opleidingsinstellingen en hoofdopleiders. In 2008 bestond er één specialistenregister, het register van klinisch psychologen. Op 1 januari 2009 is er een nieuw specialistenregister bijgekomen: het register van klinisch neuropsychologen.

De RSG is eind 2003 met haar werkzaamheden van start gegaan. Het jaar 2008 was het zesde jaar in haar bestaan. Een groot deel van de werkzaamheden in dit kalenderjaar stonden in het licht van de openstelling van het nieuwe specialistenregister. In dit verslag staan voorts de overige activiteiten uit 2008 beschreven, zoals het toezicht op de naleving van de besluiten van het CSG (het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog) door de opleidingsinstellingen en de hoofdopleiders.

2 Samenstelling, uitvoeringscommissies en vergaderingen

Samenstelling RSG

De RSG is één van de organen van de Federatie van Gezondheidszorgpsychologen (FGzP). Krachtens de Specialismenregeling Gezondheidszorgpsycholoog bestaat de RSG uit twaalf gewone leden. Vier leden moeten worden benoemd op voordracht van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), twee leden moeten worden voorgedragen door de Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen (NVO) en zes leden door de opleidingsinstellingen die de opleiding tot specialist verzorgen (afzonderlijk dan wel gezamenlijk). Elk van de leden moet een plaatsvervanger hebben. De (plaatsvervangend) leden van de RSG moeten allen specialist zijn. Daarnaast onderscheidt de Regeling de volgende adviserend leden: de secretaris van het CSG, een vertegenwoordiger namens de specialisten in opleiding, een vertegenwoordiger namens de praktijkopleiders en een vertegenwoordiger namens de coördinatoren van de opleidingen tot specialist. Benoeming van de leden en adviserend leden gebeurt door het bestuur van de Federatie van Gezondheidszorgpsychologen (FGzP).

In het verslagjaar werden tot lid benoemd: de heer dr. F. Donker als opvolger van de heer drs. W.J.Chr. Manniën. Tot plaatsvervangend lid werd benoemd mevrouw drs. A. Benner (plaatsvervangend lid van de heer drs. E. Bergsma). In 2008 is voorts voor de eerste keer een adviserend lid benoemd voor de coördinatoren van de opleidingen tot specialist: mevrouw H.M.A. Marlet.

Wegens het overlijden van de heer drs. W.J.Chr. Manniën in 2007 heeft de RSG in haar vergadering van 8 februari 2008 de heer drs. L.A.M. Schipperheijn gekozen tot voorzitter. De heer dr. W.J. de Waal werd op gelijke datum gekozen tot vice-voorzitter.

Net als in de voorgaande jaren trad mevrouw mr. J. Siemons op als secretaris van de RSG.

Bijlage I bevat een overzicht van de leden, plaatsvervangend leden en adviserend leden per 31 december 2008.

Uitvoeringscommissies

De RSG heeft op basis van artikel 27 van de Specialismenregeling Gezondheidszorgpsycholoog de mogelijkheid om uitvoeringscommissies in het leven te roepen.

In 2008 bestonden de volgende uitvoeringscommissies van de RSG:

- de Commissie van Uitvoering Registratie Klinisch Psycholoog (CURK);
- de Commissie van Uitvoering Registratie Klinisch Neuropsycholoog (CURN);
- de Commissie van Uitvoering Erkenningsprocedure (CUE);
- de Accreditatiecommissie.

Voor een overzicht van de taken en samenstelling van de uitvoeringscommissies wordt verwezen naar bijlage II.

Vergaderingen

In het verslagjaar 2008 kwam de RSG in totaal drie keer bijeen: op 8 februari 2008, op 23 mei 2008 en op 3 oktober 2008.

Op 8 februari 2008 nam de RSG het besluit dat besluiten ook digitaal tot stand kunnen komen. Een besluit kan digitaal tot stand komen wanneer tenminste tweederde van de leden (dus niet de adviserend leden) elektronisch of op papier hebben verklaard in te stemmen met het voorgestelde besluit.

3 Register klinisch psychologen

Op 1 januari 2006 is de wettelijke bescherming van de titel klinisch psycholoog ingegaan. De klinische psychologie is per die datum een wettelijk erkend specialisme geworden binnen de gezondheidszorgpsychologie volgens de Wet BIG. Het specialistenregister van klinisch psychologen wordt gehouden door de RSG. Het register bevat zowel klinisch psychologen uit de

overgangsregeling als klinisch psychologen die de reguliere opleiding met goed gevolg hebben afgerond bij een door de RSG erkende opleidingsinstelling en hoofdopleider.

Op 31 december 2008 waren 2.186 klinisch psychologen uit de overgangsregeling in het register opgenomen. Daarnaast waren op die datum 102 regulier opgeleide klinisch psychologen geregistreerd.

Studieadviezen

De overgangsregeling klinisch psycholoog die op 23 september 2006 is gesloten, kende een toelatingstoets en een toetsing van de vakbekwaamheid. Aanvragers die voldeden aan de toelatingseisen maar niet aan de eisen op het gebied van de vakbekwaamheid hebben een studieadvies gekregen. De ontvanger van een studieadvies heeft vijf jaar de tijd om aan het advies te voldoen. Pas daarna kan inschrijving in het register volgen. Op 31 december 2008 waren nog 386 mensen met hun studieadvies bezig.

Alleen door de RSG geaccrediteerd onderwijs telt mee voor het studieadvies. Toetsing van ter accreditatie aangeboden onderwijs vindt plaats door de accreditatiecommissie van de RSG aan de hand van de Kaderregeling accreditatie overgangsregeling klinisch psycholoog. In beginsel kunnen alleen aanbieders van onderwijs (en niet de ontvangers van een studieadvies) om accreditatie verzoeken. Op 31 december 2008 waren 112 aanvragen om accreditatie van onderwijs ontvangen voor mensen met een studieadvies. De lijst met het geaccrediteerde aanbod is te raadplegen via de website www.fgzp.nl.

4. Register klinisch neuropsychologen

Op 3 juni 2008 tekende de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) het Besluit specialisme klinische neuropsychologie. Daarmee was de wettelijke erkenning (Wet BIG) van de specialistentitel klinisch neuropsycholoog een feit. Op 1 januari 2009 is het nieuwe register voor inschrijving geopend. Inschrijving kan op twee manieren: door afronding van de reguliere opleiding tot klinisch neuropsycholoog en via de overgangsregeling die van 1 januari 2009 tot 1 juli 2009 openstaat voor aanvragers die -zonder de reguliere opleiding te hebben gevolgd- beschikken over voldoende relevante ervaring op het specialistisch niveau van de klinische neuropsychologie. De overgangsregeling bestaat uit een toelatingstoets en een vakbekwaamheidstoets in de vorm van een examen. Prominente klinisch neuropsychologen kunnen onder omstandigheden een vrijstelling krijgen van het examen.

Het verslagjaar stond in het teken van de voorbereiding van de openstelling van het nieuwe register. Een van de eerste stappen was het vertalen van de overgangsbepaling in het Besluit specialisme klinische neuropsychologie (artikel 12) naar concreet toe te passen beleidsregels. De RSG heeft deze beleidsregels in mei 2008 vastgesteld. Vervolgens is een digitaal systeem ontwikkeld voor degenen die een beroep doen op de overgangsregeling. Er is ook een formulier ontwikkeld voor de regulier afgestudeerde klinisch neuropsychologen. Beide zijn op te vragen via de website van de FGzP. Het al bestaande digitale systeem voor herregistratie is zo aangepast, dat geregistreerde klinisch neuropsychologen direct aan hun vijfjaarlijkse herregistratietermijn

beginnen. De bestaande brochure herregistratie die was ontwikkeld voor de klinisch psychologen is op dit punt aangepast.

De openstelling van het nieuwe register is gepaard gegaan met een communicatietraject: in het najaar 2008 hebben alle gezondheidszorgpsychologen een brief over het nieuwe specialisme gekregen, er is een digitale folder geschreven die in december 2008 op de site is geplaatst en persberichten over het nieuwe register zijn gestuurd naar de vakbladen en de beroepsverenigingen.

Ook de procedure tot erkenning van de opleidingsinstelling en de hoofdopleider klinisch neuropsycholoog is in 2008 van start gegaan. Zie voor meer informatie onder 7.

5. Buitenslands gediplomeerden

Op 20 oktober 2007 is het Besluit buitenslands gediplomeerde gezondheidszorgpsycholoog-specialisten in werking getreden. In dit besluit worden regels gesteld voor de inschrijving van gezondheidszorgpsychologen die een specialistische opleiding in het buitenland hebben gevolgd. Het besluit is van toepassing op zowel EU-migranten als op niet EU-migranten. Voor EU-migranten is het besluit een uitwerking van de Europese richtlijn nr. 2005/36/EG van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties (PbEG L 255). Voor niet EU-migranten heeft het CSG eigen regelgeving ontwikkeld die eveneens is opgenomen in het onderhavige besluit.

De RSG is in 2008 begonnen met de vertaling van het Besluit in beleidsregels voor de beoordeling van dergelijke verzoeken. Vanaf 1 oktober 2008 kunnen gezondheidszorgpsychologen met een buitenlands diploma klinisch psycholoog daadwerkelijk om registratie verzoeken. Elke aanvraag wordt individueel beoordeeld door de CURK. Op 31 december 2008 hadden 5 aanvragers bij de RSG een verzoek tot inschrijving ingediend op basis van hun buitenlandse beroepskwalificaties. Op geen van de verzoeken was op 31 december 2008 een beslissing genomen.

6. Herregistratie

De inschrijving in een register van psychologisch specialisten is vijf jaar geldig. Ter borging van de vakbekwaamheid van de beroepsgroep moet een specialist zich daarna opnieuw laten registreren. Dit heet herregistratie. Het besluit Herregistratie van het CSG is op 1 april 2007 in werking getreden. Vanaf die datum zijn specialisten gezondheidszorgpsycholoog verplicht om zich elke vijf jaar te laten herregistreren als ze in het specialistenregister willen blijven staan. Zij moeten dan voldoen aan specifieke eisen op het gebied van werkervaring en deskundigheidsbevordering. De specialisten kunnen in een digitaal 'persoonlijk herregistratiedossier' hun gegevens over werkervaring en deskundigheidsbevordering bijhouden. De RSG biedt ondersteuning bij het invullen en bijhouden van de gegevens.

Het beleid ten aanzien van herregistratie is in 2008 opnieuw vastgesteld. Belangrijke aanpassingen waren: de mogelijkheid om ook in het buitenland gevolgde bij- en nascholing te laten accrediteren voor herregistratie en om gegeven patiëntgebonden onderwijs in de reguliere opleiding tot klinisch

psycholoog aan te merken als geaccrediteerde bij- en nascholing. Een andere wijziging is het besluit om de minimumduur van een intervisiesessie terug te brengen van 1,5 uur tot drie kwartier. De nieuwe beleidsregels herregistratie gelden met terugwerkende kracht vanaf 1 april 2007 en zijn te raadplegen op de website van de FGzP.

Op 31 december 2008 hadden 1.358 klinisch psychologen hun persoonlijk herregistratiedossier tenminste eenmaal bekeken. In de laatste maand van 2008 waren 413 geregistreerde klinisch psychologen actief in hun dossier. De eerste verzoeken om herregistratie worden in 2010 verwacht.

7 Erkenning opleidingsinstellingen en hoofdopleiders

Klinische psychologie

De voorwaarden voor de erkenning van de opleidingsinstellingen en de hoofdopleiders om de opleiding tot specialist klinisch psycholoog te verzorgen, staan in het Besluit erkenningseisen opleiding klinisch psychologen (BEOKP).

In 2008 waren de volgende instellingen en hoofdopleiders voor onbepaalde tijd erkend zonder aanvullende voorwaarden:

1. de stichting PDO-GGZ Leiden/Rotterdam (V&O gezamenlijk met Utrecht); mevrouw dr. E.H.M. Eurelings-Bontekoe;
2. de stichting PDO-GGZ Utrecht (V&O gezamenlijk met Leiden/Rotterdam); de heer prof. dr. M.J.M. van Son;
3. de stichting PDO-GGZ Utrecht (K&J); de heer prof. dr. P.P. Goudena;
4. het samenwerkingsverband Radboud Universiteit Nijmegen/stichting praktijk-instellingen PDO-GGZ, regio Oost-Nederland (V&O en K&J); de heer prof. dr. C.P.F. van der Staak;
5. de stichting RINO Zuid-Nederland; de heer prof. dr. A.R. Arntz;
6. het samenwerkingsverband RUG en de stichting praktijkinstellingen PDO-GGZ, regio Oost-Noord-Nederland; de heer prof. dr. C.P.D.R. Schaap;
7. de stichting PDO-GGZ Amsterdam; de heer dr. R.J. Takens.

Volgens de Specialismenregeling Gezondheidszorgpsycholoog heeft de RSG tot taak het houden van toezicht op de naleving van besluiten van het CSG door de erkende opleidingsinstellingen en hoofdopleiders. De RSG heeft besloten dit toezicht vorm te geven in een jaarlijkse schriftelijke informatieronde bij de instellingen en hoofdopleiders. In 2008 is aan de instellingen gevraagd om informatie te leveren over het kalenderjaar 2007. De vragen hadden betrekking op wijzigingen in het onderwijsprogramma, op de omvang van de bestaande en nieuwe cursusgroepen en op het aantal afgestudeerde klinisch psychologen alsmede op de erkenningen van praktijkopleidingsinstellingen en praktijkopleiders. Begin 2009 hadden alle instellingen en hoofdopleiders de gevraagde informatie verstrekt.

Klinische neuropsychologie

In 2008 is de procedure tot erkenning van de opleidingsinstelling en de hoofdopleider klinisch neuropsycholoog van start gegaan. Basis voor de erkenning is het Besluit erkenningseisen

opleiding klinisch neuropsycholoog (BEOKNP). Op dit moment kent Nederland één opleidingsinstelling en één hoofdopleider klinische neuropsychologie. Deze is gevestigd te Utrecht.

Tijdens de erkenningsprocedure is schriftelijke informatie bestudeerd. Voorts heeft de CUE op 2 december 2008 een erkenningsbezoek gebracht aan de opleidingsinstelling en de hoofdopleider. Eind 2008 nam de RSG het voorgenomen besluit om zowel de opleidingsinstelling als de hoofdopleider voorlopig te erkennen voor een periode van twee jaar (met ingang van 1 januari 2009) onder een aantal aanvullende voorwaarden. Deze betroffen onder meer de erkenning van de praktijkopleidingsinstellingen en de praktijkopleiders door de hoofdopleider. Op 13 februari 2009 heeft de RSG dit voorgenomen besluit bekrachtigd.

8 Bezwaar en beroep

De Specialismenregeling Gezondheidszorgpsycholoog biedt de mogelijkheid om tegen besluiten van de RSG bezwaar te maken. Dergelijke bezwaren worden behandeld door een onafhankelijke adviescommissie. De adviescommissie van de RSG bestond in 2008 uit vier klinisch psychologen en een jurist/voorzitter. De commissie wordt bijgestaan door een secretaris.

In het verslagjaar heeft de RSG 23 adviezen van de adviescommissie ontvangen. Slechts één keer besloot de RSG het advies niet op te volgen: de adviescommissie adviseerde in deze zaak om het bezwaar niet-ontvankelijk te verklaren. De RSG was echter van mening dat het bezwaar kennelijk ongegrond was. De 22 overige adviezen zijn opgevolgd. De adviescommissie adviseerde in deze 22 zaken als volgt: twee keer niet-ontvankelijk, vier keer gegrond, één keer deels gegrond, deels ongegrond en vijftien keer ongegrond.

Eén bezwaarschrift was op 31 december 2008 nog in behandeling. Deze zaak is aangehouden omdat bezwaarde tevens een beroep had gedaan op het Besluit buitenslands gediplomeerden (zie hierboven). De behandeling van dit verzoek was op 31 december 2008 nog niet afgerond.

In 2008 is in drie dossiers beroep ingesteld bij de bestuursrechter tegen de beslissing op bezwaar van de RSG. Dit bracht het totaal aantal beroepsprocedures op vijf (twee uit 2007). Op 31 december 2008 had één eiser het beroep ingetrokken en had de rechter in twee zaken uitspraak gedaan. De rechter was in beide zaken van mening dat het beroep ongegrond was. In de twee overige beroepsprocedures moest op 31 december 2008 nog een zittingsdatum worden bepaald door de bestuursrechter.

9 Overige activiteiten

Artikel 9, derde lid, van de Specialismenregeling bepaalt dat het CSG over elk voorgenomen besluit advies moet inwinnen bij de RSG ter zake van de uitvoeringsaspecten van dat besluit.

Advisering besluiten CSG

In 2008 heeft de RSG over de volgende besluiten van het CSG advies uitgebracht:

- nieuw: Besluit herintreding gezondheidszorgpsycholoog-specialisten;
- aanpassing: Besluit specialisme klinische psychologie;
- aanpassing: Besluit specialisme klinische neuropsychologie.

Het CSG heeft de adviezen van de RSG betrokken in de definitieve vaststelling van de desbetreffende besluiten.

Deelname Werkgroep positie klinisch psycholoog

Een lid van de RSG nam in 2008 deel aan de Werkgroep positie klinisch psycholoog die door het CSG in april 2008 is ingesteld. De werkgroep had tot doel een analyse te maken van de maatschappelijke positie van de klinisch psycholoog en voorstellen te doen ter versterking van deze positie. Eind december 2008 kwam het rapport van de werkgroep gereed met onder meer een programma voor de versterking van de positie van de klinisch psycholoog.

Bijlage I: Overzicht leden RSG per 31 december 2008

I. Leden	
<i>Namens</i>	<i>Naam</i> (plaatsvervanger)
NIP	De heer dr. F. Donker (vacature)
NIP	mevrouw drs. J.C.L. Grottendieck (de heer drs. A.M. van den Hoogen)
NIP	mevrouw drs. L. van Iterson (vacature)
NIP	de heer dr. F. Luteijn (vacature)
NVO	de heer drs. L.A.M. Schipperheijn (voorzitter) (mevrouw drs. C.J. van Gendt-Van Evert)
NVO	Vacature (mevrouw drs. L.G. Bandsma)
opleidingsinstellingen	de heer drs. E. Bergsma (mevrouw drs. A. Benner)
opleidingsinstellingen	de heer dr. R.W.H.M. Ponds (de heer dr. J. Egger)
opleidingsinstellingen	mevrouw drs. E.M.J. Graafsma (mevrouw drs. M. El Boushy)
opleidingsinstellingen	de heer dr. W.J. de Waal (vice-voorzitter) (de heer dr. M.J.P.M. Verbraak)
opleidingsinstellingen	mevrouw drs. F. Zwanepol (mevrouw drs. A.H. Bovenhoff)
opleidingsinstellingen	de heer dr. R.P.C. Kessels (de heer dr. M. Hendriks)
II. Adviserend leden	
<i>Namens</i>	<i>Naam</i>
CSG	de heer drs. P. van Drunen
specialisten in opleiding	vacature
praktijkopleiders	de heer drs. M. Cox
coördinatoren opleiding tot specialist	mevrouw H.M.A. Marlet
III. secretaris	mevrouw mr. J. Siemons

Bijlage II: Overzicht Commissie van Uitvoering RSG per 31 december 2008

I.	Commissie van Uitvoering Registratie Klinisch Psycholoog (CURK)
	<i>Taken: het inhoudelijk besluiten op verzoeken tot registratie als specialist Klinisch Psycholoog volgens de Overgangsregeling alsmede het inhoudelijk besluiten op verzoeken tot herregistratie klinisch psycholoog en daaraan ten grondslag liggende verzoeken en het inhoudelijk besluiten op verzoeken tot registratie als klinisch psycholoog van buitenslands gediplomeerde gezondheidszorgpsychologen.</i>
1.	de heer dr. F. Donker (voorzitter)
2.	mevrouw drs. J.C.L. Grottendieck (lid)
3.	mevrouw drs. E.M.J. Graafsma (lid)
4.	de heer drs. E. Bergsma (plaatsvervangend Lid)
5.	de heer drs. L.A.M. Schipperheijn (plaatsvervangend lid)
secretaris	mevrouw T. Pitstra, hoofd Bureau FGzP
II.	Commissie van Uitvoering Registratie Klinisch Neuropsycholoog (CURN)
	<i>Taak: voorbereiding van de openstelling van het register van klinisch neuropsychologen, het inhoudelijk besluiten op verzoeken tot registratie als specialist Klinisch Neuropsycholoog volgens de Overgangsregeling, inhoudelijk besluiten op verzoeken tot herregistratie klinisch neuropsycholoog en daaraan ten grondslag liggende verzoeken, inhoudelijk besluiten op verzoeken tot registratie als klinisch neuropsycholoog van buitenslands gediplomeerde gezondheidszorgpsychologen.</i>
1.	de heer dr. R.P.C. Kessels (lid)
2.	de heer drs. L.A.M. Schipperheijn(voorzitter)
3.	de heer dr. R.W.H.M. Ponds (lid)
secretarissen	mevrouw mr. J. Siemons, secretaris RSG mevrouw T. Pitstra, hoofd Bureau FGzP

III.	Commissie van Uitvoering Erkenningprocedure (CUE)
	<i>Taak: het uitvoeren van de procedure tot erkenning van de opleidingsinstellingen en hoofdopleiders om de opleiding tot klinisch psycholoog te verzorgen en het adviseren van de RSG over de besluitvorming.</i>
1.	de heer dr. W.J. de Waal (voorzitter)
2.	mevrouw drs. F. Zwanepol (lid)
3.	mevrouw drs. E.M.J. Graafsma (lid)
secretaris	mevrouw mr. J. Siemons, secretaris RSG

IV.	Accreditatiecommissie
	<i>Taak: het accrediteren van onderwijs in het kader van de overgangsregeling klinisch psycholoog.</i>
1.	mevrouw drs. E.M.J. Graafsma (lid)
2.	mevrouw drs. J.C.L. Grottendieck (lid)
3.	de heer drs. A.M. van den Hoogen (lid)
Secretaris	mevrouw T. Pitstra, hoofd Bureau FGzP